T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/746
KARAR NO : 2022/194
KARAR TR : 18/04/2022

ÖZET: Davacı tarafın davadan feragat etmesi nedeniyle, 2247 sayılı Kanun uyarınca görev uyuşmazlığının esasının incelenmesi olanağı bulunmadığından; feragat nedeniyle KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞI hk.

K A R A R

Davacılar : 1-Y.T 2-A.T
Vekili : Av. M.Ö
Davalı : Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
Vekili : Av. S.B
Davalı
(Yalnızca adli yargıda): Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
Vekili : Av. E.R.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacılar vekili, müvekkillerinin Şırnak ilinde 2016 yılında meydana gelen terör olayları nedeniyle evleri yıkılan vatandaşlara konut yapılması amacıyla maliki oldukları Şırnak İli, Merkez İlçesi, Cumhuriyet Mahallesi, 485 ada, 37 parsel sayılı taşınmaza herhangi bir bedel ödenmeksizin konut yapılmak suretiyle el atıldığından bahisle, fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere arsa bedeli kadar zararın karşılığı olarak şimdilik 1.000 TL kamulaştırmasız el atılma bedeli ile ecri-misil bedelinin yasal faiziyle birlikte ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **Şırnak Asliye Hukuk Mahkemesi 30/01/2020 tarihli ve E.2019/1269, K.2020/176 sayılı kararı ile,** davanın yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğu nedeniyle usulden reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Davaya konu somut olayda; Şırnak ili, Merkez ilçesi, C., G, İ, Y ve Y Mahalleleri sınırları içerisinde bulunan toplam 806,41 hektarlık alanın, 6306 sayılı" Afet Riski Altındaki Alanlarının Dönüştürülmesi Hakkında Kanun" kapsamında 2016/9082 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Riskli Alan" ilan edildiği, davacılara ait olan Şırnak İli Merkez İlçesi, ... Mahallesi ... ada ... parsel sayılı taşınmazın riskli alan sınırları içerisinde kaldığı, 5233 Sayılı Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşılanması Hakkındaki Kanun'un Geçici 6.maddesi uyarınca, bu alanlarda yapılacak uygulamaların, ilgililerin muvafakati aranmaksızın Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından re'sen yapıldığı, bu kapsamda dosya arasında bulunan Tapu ve Sicil Müdürlüğü'nün cevabi yazısı ekinde gönderilen, davaya konu taşınmazın tapu kaydında, davaya konu taşınmazın, 16.10.2018 tarihinde imar düzenlemesine alındığının ve riskli alan ilan edilen alanda olduğu hususunun sabit olduğu, dava konusu uyuşmazlığın da, idarelerin yetkili organlarının kamu gücünü kullanarak, res'en ve tek taraflı olarak tesis ettiği eylem nedeniyle uğranıldığı ileri sürülen zarardan kaynaklandığı; davacı vekili tarafından da, bu eylemden doğan zararın tazmininin istenildiği gözetildiğinde; davanın, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesinde yer alan idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan zarar görenler tarafından açılan tam yargı davaları kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği anlaşılmıştır... "*

3. Davacılar vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Mardin 1. İdare Mahkemesi 04/11/2020 tarihli ve E.2020/860, K.2020/1957 sayılı kararı ile, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15.maddesinin 1.fıkrası (d) bendi gereğince dava dilekçesinin reddine karar vermiştir.

5. **Mardin 1. İdare Mahkemesi 27/10/2021 tarihli ve E.2021/54 sayılı kararı ile,**davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca

görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

" Somut olayda; Şırnak ili, Merkez ilçesi. C, G, İ, Y ve Y Mahalleleri sınırları içerisinde bulunan toplam 806,41 hektarlık alanın, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında 2016/9082 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile "Riskli Alan" ilan edildiği, davacılara ait ... ada ... parsel sayılı taşınmazın 3.030 m2'sinin de riskli alan sınırları içinde kaldığı, davalı idare tarafından mezkur taşınmazda terör olayları nedeniyle evleri yıkılan vatandaşlara konut yapılması amacıyla konut yapıldığı, bu kapsamda davacıya da 7 adet daire verilmesinin önerildiği, dava konusu taşınmazın 06.12.2012 tarihli 1/1.000 ölçekli uygulama imar planı ve 30.03.2020 tarihli 1/1000 ölçekli imar planında kullanım amacının değişmediği, hukuki bir el atmanın söz konusu olmadığı, taşınmazın 3.030 m2'lik kısmına kamulaştırma kararı alınmadan doğrudan konut yapılmak suretiyle fiili olarak el atıldığının sabit olduğu görülmüştür. Fiili el atmadan doğan zararın tazminine yönelik davanın ise özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümünde adli yargı yerleri görevli olacaktır..."

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 16., 19. ve 21. maddeleri uyarınca Danıştay Başsavcısının ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

7. Danıştay Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca "*uyuşmazlığın davalı idarenin tek taraflı ve kamu gücünü kullanarak tesis ettiği işlemlerden kaynaklandığı" gerekçesiyle* uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idari yargı yerine ait olduğu yönünde düşünce bildirmiştir.

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, *"dava konusu uyuşmazlığa konu işlem ve eylemlerinin, yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri çerçevesinde re'sen ve tek taraflı olarak tesis edilen işlemlerden olması sebebiyle, davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b. maddesinde belirtilen "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerinde çözülmesi gerektiği" gerekçesiyle,* Mardin 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmesi gerektiği yönünde düşünce bildirmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

9. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 10 ila 13. maddelerinde, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına ilişkin hususlara; 14 ila 20 maddelerinde olumsuz görev uyuşmazlığına ve uyuşmazlığın çözümü amacıyla Uyuşmazlık Mahkemesine başvuruya ilişkin hususlara; 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmiştir.

10. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun *"Davadan feragat"* başlıklı 307.maddesi şöyledir:

"(1) Feragat, davacının, talep sonucundan kısmen veya tamamen vazgeçmesidir."

11. Kanun'un *"Feragat ve kabulün şekli"* başlıklı 309. maddesi şöyledir:

"(1) Feragat ve kabul, dilekçeyle veya yargılama sırasında sözlü olarak yapılır.
(2) Feragat ve kabulün hüküm ifade etmesi, karşı tarafın ve mahkemenin muvafakatine bağlı değildir.
(3) Kısmen feragat veya kabulde, feragat edilen veya kabul edilen kısmın, dilekçede yahut tutanakta açıkça gösterilmesi gerekir.
(4) Feragat ve kabul, kayıtsız ve şartsız olmalıdır. "

12.Kanun'un *"Feragat ve kabulün zamanı"* başlıklı 310. maddesi şöyledir:

"*(1) Feragat ve kabul, hüküm kesinleşinceye kadar her zaman yapılabilir.*
(2) (Ek:22/7/2020-7251/29 md.) Feragat veya kabul, hükmün verilmesinden sonra yapılmışsa, taraflarca kanun yoluna başvurulmuş olsa dahi, dosya kanun yolu incelemesine gönderilmez ve ilk derece mahkemesi veya bölge adliye mahkemesince feragat veya kabul doğrultusunda ek karar verilir.
(3) (Ek:22/7/2020-7251/29 md.) Feragat veya kabul, dosyanın temyiz incelemesine gönderilmesinden sonra yapılmışsa, Yargıtay temyiz incelemesi yapmaksızın dosyayı feragat veya kabul hususunda ek karar verilmek üzere hükmü veren mahkemeye gönderir."

13. Kanun'un *"Feragat ve kabulün sonuçları"* başlıklı 311. maddesi şöyledir:

"*(1) Feragat ve kabul, kesin hüküm gibi hukuki sonuç doğurur. İrade bozukluğu hâllerinde, feragat ve kabulün iptali istenebilir.*"

V. İNCELEME VE GEREKÇE

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin, Muammer TOPAL'ın başkanlığında, ÜyelerBirol SONER, Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 18/04/2022 tarihli toplantısında; Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, davanın feragat nedeni ile karar verilmesine yer olmadığı yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın feragat nedeni ile karar verilmesine yer olmadığına ilişkin açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

15. Olayda davacılar vekilinin Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmek üzere Mardin 1. İdare Mahkemesi Başkanlığı'na verdiği 30/12/2021 tarihli dilekçesi ile, davaya konu parsel yönünden davanın tüm asılları ve ferilerinden feragat ettiği anlaşılmış ve Mardin 1. İdare Mahkemesince 11/02/2022 tarihli ve E.2021/54 sayılı üst yazı ile dosyanın Mahkemelerine iadesi istenilmiştir.

16. Anılan Kanun hükümleri, öğretide ve uygulamada getirilen yorumlar birlikte ele alındığında, feragat isteğinin tek taraflı açık bir irade beyanı olduğu; karşı tarafın ve mahkemenin muvafakatine bağlı bulunmadığı ve kesin hüküm gibi hukuki sonuç doğurduğu görülmektedir.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; feragat kesin hükmün hukuki sonuçlarını doğuracağından ve davacılar vekilinin istemi nedeniyle, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'a göre görev uyuşmazlığının esasının, dolayısıyla Mardin 1. İdare Mahkemesinin başvurusunun incelenmesi olanağı bulunmadığından; feragat nedeniyle karar verilmesine yer olmadığına karar verilmesi gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

Davacı tarafın davadan feragat etmesi nedeniyle, 2247 sayılı Kanun uyarınca görev uyuşmazlığının esasının incelenmesi olanağı bulunmadığından; FERAGAT NEDENİYLE KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA

18/04/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Birol	Nilgün	Doğan
TOPAL	SONER	TAŞ	AĞIRMAN

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN